

na w NATO w latach 1999-2009), autorzy odnoszą się także do przyszłości Paktu Północnoatlantyckiego i proponują nowe role i zadania, jakie ta organizacja miałaby spełniać w nieustannie zmieniającej się rzeczywistości (np. Stefan Dudra, Piotr Pochyły, *Przyszłość NATO - wyzwania w „niepewnym świecie”*, Adam Cichosz, *Globalna przestrzeń bezpieczeństwa - wyzwania, oczekiwania, realia*). W części drugiej (*Wybrane problemy historyczne i polityczne Polski i Europy*) można odnaleźć teksty, których autorzy poruszają problematykę sytuacji międzynarodowej Polski, prowadzonej przez Polskę polityki zagranicznej, stosunków polsko-rosyjskich, polityki Rosji wobec krajów UE oraz członkostwa Polski w UE. Analizy te dotyczą różnych okresów (po 1918 roku) i stanowią szeroki, choć z pewnością nie kompletny, przegląd problemów, mających istotny wpływ na bezpieczeństwo Polski i jej pozycję na arenie międzynarodowej. W części trzeciej (*Varia*) zamieszczone zostały opracowania dotyczące m.in. przemian społecznych, zarządzania strategicznego i rozwoju regionalnego, dóbr kultury. Ostatnia, czwarta część pracy zawiera recenzje i omówienia wybranych, opublikowanych niedawno prac. Autorzy recenzji uznają je za wartościowe, chociaż zamieszczają równocześnie uwagi krytyczne. Na końcowych stronach omawianego tomu redaktorzy zamieścili noty o autorach.

Praca zawiera w sumie 41 autorskich tekstów, 30 tabel, 8 rysunków, 3 fotografie. Liczy 544 strony. Pracę należy uznać za udaną inicjatywę dokumentującą problematykę bezpieczeństwa. Różnorodność zebranych tekstów stwarza szansę szerokiego spojrzenia na analizowane przez autorów zjawiska.

Adam Ilciów
Instytut Politologii UZ

» **Lemkowie, Bojkowie, Rusini, historia, współczesność, kultura materialna i duchowa.** Książka pod redakcją Stefana Dudry, Bohdana Halczaka, Iryny Betko i Michała Śmigela. Wydawnictwo Druk-ar Głogów, Zielona Góra-Słupsk, ss. 248.

/ze wstępu/

Lemkowie, Bojkowie, Huculi oraz Rusini z Zakarpacia zamieszkują od stuleci region karpacki. Ich dzieje to dramatyczna walka o przetrwanie. Uboga górską ziemią nie przynosiła nigdy obfitych plonów. Tylko ogromna pracowitość mieszkańców, ich upór i przedsiębiorczość umożliwiały przetrwanie w surowych, karpackich warunkach. Niejednokrotnie jedynym ratunkiem była emigracja na obczyznę „za chlebem”. W XX wieku, kiedy w Europie Środkowo-Wschodniej formowały się państwa narodowe region karpacki stał się przedmiotem zacieklej rywalizacji politycznej. Jej konsekwencje były często tragiczne dla mieszkańców Karpat. W latach 1945-1946, zamieszkałą w granicach państwa polskiego ludność bojkowską i łemkowską zmuszono do wyjazdu do ZSRR. Pozostałych deportowano, w 1947 roku, w ramach akcji „Wisła” na Ziemię Odzyskaną. Pograniczne położenie przyniosło Łemkom, Bojkom, Hucutom i Rusinom więcej problemów niż liczne klęski żywiołowe, które nawiedzały ich ziemię. Niemniej, zostający w kręgu oddziaływań różnych kultur mieszkańcy gór wytworzyli ciekawą, niepowtarzalną kulturę, która zadziwiała przybyszów z zewnątrz. Na przełomie XIX i XX stulecia panowała

w Europie swoista fascynacja kulturą „ruskich górali”, zwłaszcza Hucutów. Powstawały liczne prace naukowe i utwory literackie, poświęcone tej problematyce. O Hucutach pisali m.in. wybitni polscy pisarze, jak: Franciszek Karpiński, Juliusz Słowacki, Józef Korzeniowski i Stanisław Wyspiański. Współcześnie zainteresowanie kulturą „górali ruskich” jest w Polsce stosunkowo niewielkie. Wielu naukowców zajmuje się wprawdzie kwestią łemkowską, lecz ich badania koncentrują się głównie wokół problemów tej ludności z tożsamością narodową. Przedstawiciele różnych dyscyplin nauki prowadzą odrębne badania, prezentując rezultaty „wej pracy w zamkniętym kręgu specjalistów. Ich wiedza ma często charakter „fragmentaryczny”. Kwestii łemkowskiej w Polsce nie można zresztą rozpatrywać w oderwaniu od ich pobratymców, zamieszkałych na Słowacji, Ukrainie oraz w rozrzuconych po świecie skupiskach diaspory. W 2006 roku, w Uniwersytecie Zielonogórskim powstała inicjatywa przygotowania pracy zbiorowej, o charakterze interdyscyplinarnym, poświęconej Łemkom, Bojkom, Hucutom i Rusinom. Inicjatywa spotkała się z pozytywną reakcją środowisk naukowych. Napłynęło wiele ciekawych artykułów, które zostały opublikowane w tomie: „Lemkowie, Bojkowie, Rusini - historia, współczesność, kultura materialna i duchowa”, wydanym w 2007 roku przez Łemkowski Zespół Pieśni i Tańca „Kyczerza” w Legnicy. Książka spotkała się z pozytywnym przyjęciem w środowisku naukowym, jak również wzbudziła zainteresowanie szerokiego grona czytelników. Niniejsza praca jest kontynuacją tego wydawnictwa. Podobnie jak tom I zawiera artykuły autorów z różnych krajów (Polska, Ukraina, Słowacja, USA) oraz reprezentujących różne dziedziny wiedzy (politologia, historia, etnologia, kulturoznawstwo, teologia oraz inne). Autorzy nie prezentują jednolitego stanowiska. W wielu kwestiach ich opinie różnią się. Umożliwia to jednak czytelnikom konfrontację poglądów. Artykuły zebrane w niniejszej pracy zbiorowej zostały opublikowane w języku polskim, ukraińskim i słowackim. Pod tekstem umieszczono jednak krótkie streszczenia, umożliwiające czytelnikom, nie znającym języka obcego poznanie jego głównych tez.

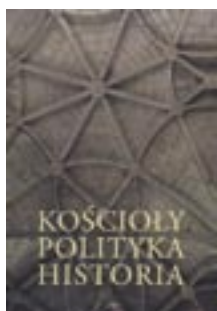
opr. Piotr Pochyły

» **Radykalna lewica na ziemiach polskich w latach 1893-1938. SDKPiL, KPRP, KPP.** Książka pod redakcją Ryszarda Rauby. Zielona Góra 2009, ss. 110.

Dziewiątego września 2008 r. w Instytucie Politologii Uniwersytetu Zielonogórskiego (UZ) odbyła się konferencja naukowa zatytułowana „Socjalizm międzynarodowy na ziemiach polskich w latach 1893-1938. Ideologia i działalność”. Oprócz przedstawicieli Instytutu Politologii UZ (dr hab. Andrzej Matkiewicz, prof. UZ, dr Ryszard Rauba, mgr Dariusz Asienkiewicz) udział w niej wzięli reprezentanci ośrodków akademickich z Białegostoku (dr Grzegorz Zackiewicz), Lublina (dr hab. Waldemar Paruch, dr hab. Krystyna Trembicka), Rzeszowa (prof. dr hab. Henryk Cimek), Szczecina (dr Waldemar Potkański) oraz Warszawy (dr Bolestaw R. Sprengel). Owocem ubiegłorocznej, wrześniowej konferencji jest niniejsza publikacja zawierająca teksty wystąpień jej uczestników.

opr. Piotr Pochyły

» **Kościół, polityka, historia. Ze studiów nad problemami mniejszości wyznaniowych w Polsce w XX i XXI wieku.** Książka pod redakcją Stefana Dudry i Olgierda Kieca. Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 2009, ss. 218.

Czy słusznie Kościół rzymskokatolicki określany jest mianem „polskiego Kościoła”? Polska kultura

kształtowała się wszakże przez setki lat poprzez konfrontację z prawosławiem, protestantyzmem, judaizmem oraz innymi wyznaniem, a także z ideologiami i światopoglądami o charakterze świeckim czy wręcz wrogim religii, i to niekiedy nie tylko z komunizmem. Co jednak stanowiło i stanowi legitymację istnienia mniejszości wyznaniowych w Polsce, jak kształtowała się tożsamość niekatolickich obywateli w XX i XXI stuleciu? Teksty badaczy różnych dziedzin nauk humanistycznych, zebrane w książce przygotowanej z inicjatywy Stefana Dudry i Olgierda Kieca - pracowników Instytutu Politologii Uniwersytetu Zielonogórskiego - przynoszą próbę spojrzenia na przeszłość i aktualne problemy polskich mniejszości religijnych, a jednocześnie stawiają pytanie, czy możliwy jest inkluzywny model polskości, uznający wprawdzie dominującą rolę katolicyzmu w budowaniu wspólnoty narodowej, ale respektujący także prawo innych społeczności do funkcjonowania nie tylko w państwie, ale i w społeczeństwie.

opr. Piotr Pochyły

» **E. Baron-Polańczyk, Komputerowe wspomaganie dydaktyki**, s. 185, B5, oprawa broszurowa, Oficyna Wydawnicza UZ, 2009

Autorzy artykułów, zamieszczonych w tej książce, dzielą się swoimi doświadczeniami, przemyśleniami, refleksjami, a także pragmatyzmem naukowym, poruszając wybrane aspekty w obszarze technologii infor-

macyjno-komunikacyjnych oferujących ciągle nowe komputerowe narzędzia edukacyjne. Opracowanie jest rezultatem pracy trzynastu autorów poruszających zagadnienia zarówno w sferze teoretycznej, jak i praktycznej. Rozważania rozpoczyna artykuł wprowadzający w problematykę dydaktycznej użyteczności komputerów, omawiający miejsce i rolę komputera w procesie nauczania-uczenia się, edukacyjne wskazania nauk kognitywnych i idei konstruktywizmu oraz założenia przedmiotu komputerowe wspomaganie w dydaktyce (E. Baron-Polańczyk). Kolejny artykuł prezentuje zagadnienia związane z wykorzystaniem programów edukacyjno-terapeutycznych w terapii pedagogicznej (E. Nowicka). Teksty E. Szymanowskiej, P. Antczaka, K. Wijas omawiają problematykę dotyczącą kompetencji nauczyciela w zakresie wykorzystania technologii informacyjnych w realizacji zajęć edukacyjnych z dziećmi w wieku przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym. Zagadnieniom z obszaru komputerowego wspomagania zajęć z matematyki poświęciła swój artykuł Paulina Woźniak. (...) Monografia jest przeznaczona dla tych wszystkich, których interesują aspekty procesu wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnej w szeroko rozumianej edukacji.

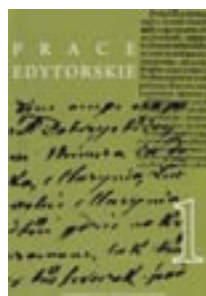
Eunika Baron-Polańczyk

» **Z. Wołk, Caożyciowe poradnictwo zawodowe dla nauczycieli**, s. 306, A5, oprawa broszurowa, Oficyna Wydawnicza UZ, 2009

Niniejsza książka ma na celu zarówno zapoznanie czytelnika z podstawowymi wiadomościami, jak i informacjami praktycznymi z zakresu różnych dyscyplin związanych z kształtowaniem się sylwetki osobowości człowieka z perspektywy przygotowania do wykonywania pracy zawodowej, z pracą zawodową i jej środowiskiem, a także z wybranymi zagadnieniami z zakresu poradnictwa zawodowego. Jest więc interdyscyplinarna. Pozwala pełniej rozumieć proces pracy i jego środowisko w ich złożoności i różnorodności. Przedstawione w niej treści mają za zadanie ułatwić pomoc w przygotowaniu ucznia do wyboru drogi zawodowej i do późniejszej aktywności w pracy, natomiast w odniesieniu osób dorosłych sprzyjać wsparciu ich w podejmowanych decyzjach związanych z rozwiązywaniem problemów, na które natrafiają w trakcie realizowania swojej zawodowej biografii.

[Zdzisław Wołk]

» **S. Kufel, K. Grabias-Banaszewska (red.), Prace edytorskie 1**, s. 248, A5, oprawa broszurowa, Oficyna Wydawnicza UZ, 2009

S. Kufel, *Współczesne edytorstwo praktyczne. Kilka uwag porządkujących.* R. Sztzyber, *Z zagadnień edytorstwa elektronicznego.* S. Moszak, „Zapat srogi góry Neapolitańskiej” Fryderyka Szembeka. M. Ferdynus, „Francuski Hymn żałobny na śmierć generała Łazarza Hoche’a” i jego polskie tłumaczenie, K. Banaszewski. R. Domke, K. Grabias-Banaszewska, *Dziennik Adyny Turno. Fragmenty z lat 1849-1850. Próba edycji i tłumaczenie z języka angielskiego.* K. Grabias-Banaszewska, *Pamiętnik Adama Turno z lat 1775-1851, fragmenty: grudzień 1849- kwiecień 1850.* K. Ignaczak, *Cztery listy Krystyna Lacha Szyrmy do Leonarda Niedźwieckiego z lat 1865-1866.* K. Banaszewski, *Jana Szatkowskiego Pamiętniki z życia „Wychowanka Czwartackiego” - próba edycji.*

[Ze Spisu Treści]

» **Z. Janiszewska-Nieścioruk, Psychological and Social Problems of People with Disabilities**, s. 144, A5, oprawa broszurowa, Oficyna Wydawnicza UZ, 2009

The undoubted merit of this book is the variety and relevance of its contents and their thorough examination. This work holds valuable theoretical analyses and diagnoses, as well as research reports and practical solution proposals. The undertaken problems were presented in a

highly competent manner. Although the work is of a scientific nature it can be recommended to everyone who is interested in aiding persons with disabilities and their families - special educators, psychologists, physiotherapists, social and health service workers, as well as students.

[From the review of Andrzej Twardowski]

» **L. Kataryńczuk-Mania, Wychowawcze aspekty zajęć umuzykalniających w przedszkolu, s. 195, A5, oprawa broszurowa, Oficyna Wydawnicza UZ, 2009**

Zajęcia umuzykalniające są radosnym przeżyciem wpływającym na samopoczucie dziecka. Dziecko o dobrym samopoczuciu jest bardziej podatne na wpływy wychowawcze, łatwiej podporządkowuje się stawianym wymaganiom, chętniej nawiązuje kontakty z rówieśnikami. Wszystkie formy umuzykalnienia w przedszkolu budzą chęć pokonywania trudności oraz dają okazję do uaktywnienia osób biernych i nieśmiałych, rozwijają poczucie odpowiedzialności, kolektywizm, karność, dyscyplinę, uspołeczniają.

Książka adresowana jest do nauczycieli, opiekunów, rodziców i tych osób, które z całą świadomością doceniają wagę i znaczenie wychowawczych aspektów realizowanych poprzez specyficzne zajęcia umuzykalniające, co może mieć dobry wpływ na przyszły poziom i jakość kultury muzycznej i osobistej. Tematyka pracy jest mało znana w literaturze, zatem Autorka ma nadzieję wzbogacić obszar wiedzy pedagogiki przedszkolnej i muzycznej.

[Fragment książki]

» **M. Hawrysz (red.), Zielonogórskie seminaria językoznawcze 2006-2007, s. 502, B5, oprawa broszurowa, Oficyna Wydawnicza UZ, 2009**

Rok 2006

J. Gorzelana, *Biblizmy w „Hymnie Boga” Jana Pawła Woronicza*, B. Greszczuk, *Domeny przestrzeni i czasu w kreacjach metaforycznych poetów Skamandra i Awangardy*, M. Idzikowska, *Wyraziste właściwości nazewnictwa medialnego*

połowy XX wieku, M. Kaczor, *Kultura słowa w świetle komunikacji międzyludzkiej (przeгляд stanowisk badawczych)*, I. Kotlarska, *Nauczanie domowe w świetle „Dziennika nauczyciela domowego”*, I. Rutkowska, *Mystyk i słowo - formy wyrażania niewyraźnego*, J. Treder, *kaszubi, ich mowa i kultura*.

Rok 2007

M. Hawrysz, *Znaczenie i konceptualizacja pojęcia serce w „Żalonych trenach” Anny Stanisławskiej*, M. Kaczor, *Zwroty grzecznościowe w przekazach radiowych*, E. Laskowska, *Nazywanie i wyrażanie uczuć w języku*, I. Pałucka-Czerniak, *Pojęcie dystansu naukowego w nauce*, U. Majdańska-Wachowicz, *Leksykalne nośniki ekspresji w komiksach*, M. Uździcka, *Charakterystyka stanu badań nad starannie ukształtowaną polszczyzną XIX wieku*, K. Węgorowska, *Wokół dialektu, gwary, fonetyki międzywyrazowej, zasikania i siakania*.

[Ze Spisu Treści]

e-mail: miesiecznikUZ@uz.zgora.pl

REDAKTOR NACZELNA
Ewa Sapeńko

UNIWERSYTET
ZIELONOGÓRSKI

WSPÓŁPRACA

REDAKCJA
ul. Licealna 9
65-417 Zielona Góra
tel. (0-68) 328 2593,
-2592, -2354, -2479

Tomasz Belica, Joanna Bojarska, Joanna Borgensztajn,
Marek Dankowski, Renata Grochowalska, Sławek Janusz,
Dorota Krassowska, Pola Kuleczka, Katarzyna Kwiecień-Długosz,
Alicja Lewicka-Szczegóła, Sławomir Piontek, Ilona Politowicz,
Magdalena Steciąg, Anna Urbańska, Janina Wallis,
Krzysztof Witkowski, Kinga Włoch

PROJEKT GRAFICZNY / OKŁADKA
Lucyna Andrzejewska

LAMANIE KOMPUTEROWE
Lucyna Andrzejewska, Mamert Janion

WYDANIE INTERNETOWE
<http://www.uz.zgora.pl/miesiecznikUZ.html>
opr. Krzysztof Jaroński

ZDJĘCIA
Kazimierz Adamczewski

Wyrażone opinie są osobistymi przekonaniami autorów i nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem kolegium, zespołu redakcyjnego i kierownictwa uczelni. Zachęcamy do wypowiedzi polemicznych. Redakcja zastrzega sobie prawo nadawania tekstom własnych tytułów, ich skracania i adiacji; materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Za zamieszczane informacje odpowiedzialność ponoszą ich autorzy.

Oddano do druku w listopadzie 2009 r.

Nakład: 800 egz.

Druk: Zakład Poligrafii Uniwersytetu Zielonogórskiego
Okładka: Zakład Poligraficzny „Filip” w Zielonej Górze

w numerze: <<

Wystąpienie Inauguracyjne prof. Wielisławy Osmańskiej-Furmanek Prorektor Ds. Jakości Kształcenia	3
Kryzys ekonomiczny w gospodarce globalnej - Wykład Inauguracyjny prof. Marii Fic	4
Inauguracja roku akademickiego 2009/2010	9
Z obrad Senatu	10
Zarządzenia JM Rektora	11
Nominacje Profesorskie:	
Prof. Magdalena Graczyk	13
Prof. Stanisław Borawski	14
Zrównoważona energia z węgla brunatnego - PROJEKT GUBIN	16
Kronika Rektorska	17
Rekrutacja 2009/2010	20
Po co promować?	21
Reforma szkolnictwa wyższego przyjęta przez rząd	23
Sztuka w obszarach działań Biblioteki Uniwersyteckiej	24
Wiadomości wydziałowe	30
Wydział Artystyczny	30
Wydział Ekonomii i Zarządzania	33
Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji	35
Wydział Humanistyczny	39
Wydział Inżynierii Łądowej i Środowiska	42
Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii	46
Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu	50
Pion Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą	56
Zielonogórski Salon Maturzystów 2009	57
Samochód elektryczny UZ na trasie sztafety CETC-ROUTE65	58
Tydzień kariery	60
Nowości wydawnicze	61